

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/35
KARAR NO : 1996/77

ÖZET : POAŞ'ta sözleşmeli statüde çalışan ve emekli olan davacının iş-sonu tazminatı ödenmemesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açtığı davanın idari yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Suat Gürsoy

Davalı : Petrol Ofisi A.Ş. (POAŞ)

O L A Y : Davacı, Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğünde sözleşmeli statüde çalışmaktayken kendi isteği ile emekli olduğunu, Petrol Ofisi Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde, emekli olan personele "işsonu" tazminatı ödeneceğinin kabul edilmiş bulunmasına rağmen, davalı idarenin ödeme yapmadığını ileri sürerek, olumsuz işleminin iptali, işsonu tazminatının yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde 24.4.1995 tarihinde dava açmıştır.

ANKARA 1.İDARE MAHKEMESİ: 26.4.1995 gün ve 517-647 sayıyla; davanın çözümünün adli yargının görevine girdiğine ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesi kararından bahisle görevsizlik kararı vermiş, bu karar temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir.

Davacı işsonu tazminatının tahsiline karar verilmesi istemiyle 13.6.1995 tarihinde adli yargı yerine başvurmuştur.

ANKARA 10.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'nin 11.4.1996 gün ve E.95/557, K.96/258 sayıyla, davanın çözümünün Uyuşmazlık Mahkemesinin 22.1.1996 gün ve 95/1, 96/1 sayılı ilke kararı doğrultusunda idare mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle verdiği görevsizlik kararı da temyiz edilmiyerek kesinleşmiştir. Mahkeme kararının hüküm fıkrasındaki "masrafı ödenmek kaydıyla dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine" ilişkin kaydı uyarınca adli ve idari yargı dosyaları mahkemenin 16.5.1996 gün ve 557 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

Böylece, adli ve idari yargı arasında 2247 sayılı Yasanın 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

...../.....

Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesine ilişkin 399 sayılı KHK.nin 3-a maddesinde: Teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda hizmetler memurlar, sözleşmeli personel ve işçiler eliyle görülür hükmü yer almaktadır.

Aynı maddenin (b) bendinde ise, teşebbüs ve bağlı ortaklıklarda Devlet tarafından tahsis edilen kamu sermayesinin kârlı, verimli ve ekonominin kurallarına uygun şekilde kullanılmasında kuruluşun, kârlılık ve verimliliğini doğrudan doğruya etkileyebileceği kararları alma, alınan kararları uygulatma ve uygulamayı denetleme yetkisi verilmiş asli ve sürekli görevleri, genel idare esaslarına göre yürüten personelin , bu KHK. dışında 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'na tabi, bu KHK de belirtilen hukuki esaslar çerçevesinde aktedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan sözleşmeli personel olduğu belirtilmiştir.

Sözleşmeli personel ile idare arasında düzenlenen sözleşmede, taraflardan birinin kamu idaresi olması, idarecilerinin personelden daha üstün bir hakka sahip olduğunu göstermektedir. Sözleşmeler genellikle idare tarafından düzenlenen -tip sözleşmeler- olup, idari sözleşme niteliği taşımaktadır. Bu sebeplerle Kamu İktisadi Teşebbüslerinde, asli ve sürekli kamu görevini yerine getiren ve kamu görevlisi olan sözleşmeli personelin yönetimle arasındaki ilişki, idare hukuku ilkelerine dayanan ve idare hukuku kurallarıyla düzenlenen bir kamu hukuku ilişkisidir.

418 sayılı KHK.nin 40. maddesine, 3291 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanuna ve Petrol Ofisi Ana Sözleşmesine dayanılarak düzenlenmiş bulunan Petrol Ofisi A.Ş. Sözleşmeli Personel Yönetmeliğinin 116. maddesinde, kurum personelinin haklı sebeplerle sözleşmeyi sona erdirmesi durumunda, personele, sözleşmeli statüde geçen süreye göre işsonu tazminatı ödeneceği kabul edilmiş bulunmaktadır. Bu hüküm personelin sözleşmesinde de yer almıştır.

Yönetmelikler, kendilerine kaynaklık eden yasaların hükümlerinin uygulanma yöntemlerini belirleyen ve idare tarafından yürürlüğe konulan genel düzenleyici tasarruflardır. Bunlara dayanılarak tesis edilen işlemlerin de bu nedenle idari nitelikte olduğunun kabulü gerekmektedir .

Bu nedenle işlemlerini Yasa ve Yönetmelikler çerçevesinde yürütmekle yükümlü olan idarenin, Yasa ve Yönetmelikte yer alan bir hükmün uygulanmıyacağı yönünde aldığı karar olumsuz bir idari işlem niteliğindedir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 2. maddesinde: İdari işlemler hakkında yetki, şekil, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için, menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

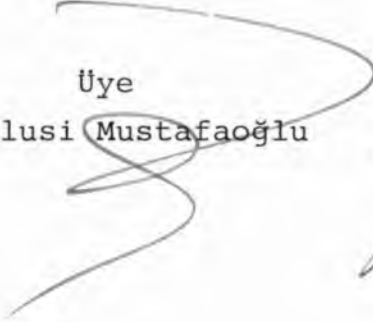
Açıklanan nedenlerle Uyuşmazlık Mahkemesinin 22.1.1996 gün ve E.95/1, K.96/1 sayılı ilke kararı uyarınca, dava konusu işlemin Yasa-ya ve hukuka uygun olup olmadığının incelenmesi~~xxx~~ idari yargının görevine girdiğinden Ankara 1. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 1. İdare Mahkemesinin 26.4.1995 günlü 517-647 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 17.6.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÜZÜN

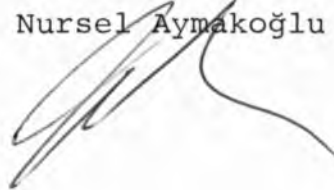
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

Üye
Nursel Aymakoğlu

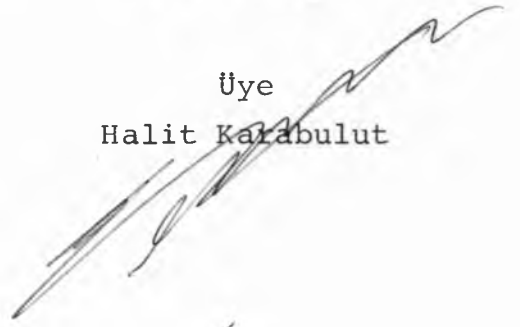
Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr. Erol Alpar

Üye
Halit Karabulut

67

h